

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/858/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312208771
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312208771.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno, č. k.: 3C/163/2012 -55 zo dňa 16. 07. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa vo veci samej a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo rozhodnutie o návrhu navrhovateľa na prerušenie konanie, ktorému súd nevyhovel uznesením zo dňa 16. 07. 2014, č. k.: 3C/163/2012-53. Proti nemu sa odvolal navrhovateľ, odvolací súd ho uznesením zo dňa 23. septembra 2015, sp. zn.: 15 Co 857/2014 potvrdil.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že súd vytýčil pojednávanie na deň 16. 07. 2014. Odporca sa z pojednávania ospravedlnil. Navrhovateľ ani je ho právny zástupca sa na pojednávanie nedostavili, pričom e-mailovým podaním doručeným 11. 07. 2014 žiadal zrušiť nariadené pojednávanie z dôvodu zaujatosti sudcov okresného súdu ako aj z dôvodu podanej sťažnosti na Ústavný súd SR, ktorá sa mala týkať uznesenia krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn: 15 NcC/208/2012.

Podľa obsahu súd posudzoval túto žiadosť na "zrušenie pojednávania" ako návrh na odročenie pojednávania v zmysle § 119 Občianskeho súdneho poriadku. Uviedol, že zmysle citovaného zákonného ustanovenia pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, pričom účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel. Tvrdené konanie Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti nepovažoval za dôvod na odročenie konania podľa § 109 O. s. p., preto návrhu na odročenie pojednávania nevyhovel a konal v neprítomnosti účastníkov (§101 ods. 2 O. s. p.). Poukázal na to, že o o návrhu navrhovateľa na vylúčenie sudcov rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici svojimi uzneseniami sp. zn.: 15NcC/193/2012 zo dňa 10. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/163/2012), sp. zn. 17NcC/181/2012 zo dňa 11. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/169/2012), sp. zn. 17NcC/155/2012 zo dňa 12.10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 6C/245/2012), sp. zn. 17NcC/161/2012 zo dňa 11.

10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 6C/345/2012), sp. zn. 15NcC/193/2012 zo dňa 10. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/179/2012), sp. zn. 14NcC/221/2012 zo dňa 09. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/174/2012), sp. zn. 16NcC/122/2012 zo dňa 10. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/173/2012), sp. zn. 14NcC/228/2012 zo dňa 10. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/172/2012), sp. zn. 13NcC/218/2012 zo dňa 15. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/171/2012), a sp. zn. 15NcC/218/2012 zo dňa 09. 10. 2012 (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/170/2012).

Uznesením č. k.: 3C/163/2012-23 zo dňa 11. 04. 2013 okresný súd zmysle § 112 ods. 1 O. s. p. spojil veci pôvodne vedené pod sp. zn. 3C/163/2012, sp. zn. 3C/169/2012, sp. zn. 3C/170/2012, sp. zn. 3C/171/2012, sp. zn. 3C/172/2012, sp. zn. 3C/173/2012, sp. zn. 3C/174/2012, sp. zn. 3C/179/2012, sp. zn. 6C/1245/2012 a sp. zn. 6C/345/2012 na spoločné konanie s tým, že ďalej budú tieto veci vedené pod sp. zn. 3C/163/2012.

Po vykonaní dokazovania jednotlivými exekučnými spismi sp. zn.: 5Er/114/2006, 5Er/154/2003, 7Er/347/20, 5Er/67/2007, 7Er/82/2007, 5Er/180/2007, 6Er/157/2003, 5Er/32/2005, 1Er/1/2005, 6Er/731/2006 aplikujúc § 44 ods. 6, 7, 8, 9 zákona č. 233/1995 Z. z. (Exekučného poriadku) v účinnom znení, § 238 ods. 1, 2 EP, § 240 ods. 1 EP dospel k záveru, že ani v jednej veci nie sú splnené predpoklady pre priznanie nároku uplatňovaného v návrhu na začatie konania podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Navrhovateľ si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote.

Poukázal na to, že v konaniach, ktoré sa začali do 31. 08. 2005 nebola ustanovená lehota, v ktorej by bol súd povinný rozhodnúť o žiadosti o zmenu súdneho exekútora. V prípade konaní vedených pod sp. zn. 5Er/154/2003, sp. zn. 6Er/157/2003, sp. zn. 5Er/32/2005, a sp. zn. 1Er/1/2005 teda nebola ustanovená lehota na rozhodnutie o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Pri rozhodovaní sa riadil aj uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 86/2010-19 zo dňa 18. 02. 2010, podľa ktorého exekučný súd je oprávnený kedykoľvek v priebehu exekučného konania ex offo skúmať, či sú podmienky núteného vymáhania pohľadávky splnené. Odkázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 5/2000 zo dňa 13. 07. 2000, kde je konštatované, že by nebolo možné pripustiť exekúciu na základe exekučnej notárskej zápisnice, a to práve s ohľadom na jej mimosúdny spôsob vzniku, vtedy, ak by sa ňou mohli porušiť také princípy zákonnej alebo ústavnej hodnoty, na ktorých je potrebné bezpodmienečne trvať.

Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 545/2010-15 zo dňa 09. 12. 2010, exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu. Exekučný poriadok v § 57 a § 58 obsahuje dôvody, pre ktoré môže súd exekúciu zastaviť. Nie je pritom uvedená lehota, v akej tak môže urobiť.

Exekučný súd preskúmal notárske zápisnice predložené ako exekučné tituly v jednotlivých exekučných konaniach sp. zn. 5Er/114/2006, sp. zn. 7Er/347/2006, sp. zn. 6Er/157/2003, sp. zn. 5Er/32/2005, a sp. zn. 1Er/1/2005, na podklade ktorých sa exekúcie vykonávali vzhľadom na význam konania pre oprávneného a povinného, časovú náročnosť posúdenia exekučného titulu a jeho súladu so zákonom a dospel k záveru, že jednotlivé notárske zápisnice nie sú spôsobilými exekučnými titulmi, pretože neobsahujú jednu z materiálnych podmienok vykonateľnosti, a to súhlas povinného s ich vykonateľnosťou.

K zastaveniu exekučných konaní vedených pod sp. zn. 5Er/67/2007, sp. zn. 7Er/82/2007, sp. zn. 5Er/180/2007 a sp. zn. 6Er/731/2006 došlo z dôvodu, že súd zistil, že rozhodcovský súd, ktorý vydal exekučný titul v týchto prípadoch, odvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie z neprijateľnej

rozhodcovskej doložky, ktorá sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom.

Poznamenal, že ak by exekučný súd návrhu oprávneného o zmenu súdneho exekútora vyhovel a následne, po právoplatnosti tohto uznesenia, rozhodol o zastavení daných exekúcií, tento postup by bol v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, keďže jeho výsledok by bol identický s aplikovaným postupom exekučného súdu. Rozhodnutím exekučného súdu o zastavení daných exekúcií odpadol predmet konania o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Súd nemal ani v týchto konaniach preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prieťahov v predmetnom exekučnom konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Ku konaniu sp. zn. 5Er/154/2003 uviedol, že rozhodovanie súdu o návrhu oprávneného na zmenu exekútora si vyžaduje osobitnú právnu úvahu zo strany súdu. Nejde o jednoduchú, automatizovanú činnosť zo strany súdu, ktorá by nevyžadovala žiadnu právnu úvahu, preto nie je možné konštatovať, že by v konaní exekučného súdu došlo k zbytočným prieťahom v konaní pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora. Súd pred rozhodnutím vyžiadal od pôvodného súdneho exekútora vyčíslenie trov konania a zároveň žiadal zaslanie exekučného spisu.

Zdôraznil, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. Preto v súvislosti s nerozhodnutím v lehote o zmene exekútora nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú bolo súdom vydané poverenie. V priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ by v dôsledku nedržania zákonnej lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora mala vzniknúť navrhovateľovi škoda, musel by preukázať, že táto škoda vznikla v príčinnej súvislosti s nedodržaním uvedenej lehoty, čo navrhovateľ nepreukázal. Základom tohto nároku by potom musela byť zodpovednosť odporkyne za konanie pôvodného súdneho exekútora, ktorý mal vykonávať až do právoplatného rozhodnutia súdu o jeho zmene všetky potrebné úkony v prospech oprávneného a ak by tak nerobil, navrhovateľ by bol povinný preukázať, že práve nečinnosťou pôvodného exekútora mu vznikla škoda. Táto skutočnosť však nebola v tomto konaní preukázaná žiadnymi dôkazmi, ktoré boli súdu predložené.

K nároku na nemajetkovú ujmu uviedol, že súd by o priznaní tejto ujmy mohol rozhodnúť s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo. Nemajetková ujma nezávisí automaticky iba od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú už vyššie uvádzané, na základe ktorých súd nevidel dôvod pre priznanie nemajetkovej ujmy. Poukázal na situáciu, kedy sa oprávnený domáhal zaplatenia svojich pohľadávok vo veľkom množstve exekučných konaní na všetkých súdoch v Slovenskej republike a súdu je tiež známe, že navrhovateľ sa v exekučných konaniach domáha aj takých plnení, ktoré sú zjavne neplatné pre neprijateľné zmluvné podmienky. Samotný navrhovateľ poskytuje spotrebiteľské úvery na základe formulárových zmlúv, ktoré obsahujú zložitú formulované podmienky, z ktorých sú niektoré aj neprijateľné, s cieľom dosiahnuť zisk. V tomto konaní sa domáha v dôsledku porušenia svojich práv súdnej ochrany a nemajetkovej ujmy, teda sa domáha striktnie svojej ochrany, ale vo vzťahu ku svojim klientom už nie je taký dôsledný ohľadom dodržiavania zákona.

Z týchto dôvodov dospel k záveru názoru, že navrhovateľovi nevznikol nárok na priznanie nemajetkovej ujmy. Bolo by to v rozpore s § 1 O. s. p., podľa ktorého Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb, ako aj v rozpore s dobrými mravmi. Podnikateľskou činnosťou navrhovateľa sa zaoberala aj Európska komisia, ktorá vo svojom liste, ktorý bol aj pripojený odporkyňou k jej vyjadreniu, uvádza, že útvary Komisie v súvislosti s praktikami navrhovateľa a ďalšími nebankovými inštitúciami na trhu spotrebiteľských úverov slovenským spotrebiteľom, poukazujú na problémy v spojitosti s praktikami, ktoré sa týkajú skutočností, že zmluvné podmienky sú stanovené prostredníctvom vopred formulovaných podmienok, ktoré jednostranne určili veritelia. Uviedla, že tieto podmienky sú pre spotrebiteľov veľmi tvrdé a ich zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov

práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, ako aj, že jedným z osobitných aspektov je uplatňovanie nárokov zo strany nebankových inštitúcií, okrem iného prostredníctvom systematického využívania rozhodcovských orgánov, ktoré sa javia ako predpojaté, a v prípade ktorých sa zdá, že vôbec neuplatňujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa.

Návrh preto ako nedôvodný zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 2 O. s. p.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ. Ako odvolacie dôvody uviedol ustanovenie § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f, g, h, c, d, e O. s. p. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Namietal, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody, súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p., ak tak spravil, odňal mu právo konať pred súdom. V žiadosti o zrušenie pojednávania trval na účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde.

Namietal, že vo veci súd neuskutočnil ústne pojednávanie, pričom tvrdil, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Poukázal na to, že súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka. Súd úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému. Namietol, že súd v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právu na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie.

Namietal, že ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p., mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p.

K dôvodom odvolania uviedol, že koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom strany musia mať možnosť oboznámiť sa so všetkými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Navrhovateľ nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomnými vyjadreniami žalovaného v žalobe, ani so súdom aj vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise. Súd tak porušil právo na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise.

S poukazom na § 15 O. s. p. namietal, že súd upovedomil o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak preto, že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov skutkovo a právne totožných veciach. Poukázal na nesprávny názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ako aj na to, že podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

Namietal, že meritórne rozhodnutie vo veci súdom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, lebo súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie, pričom

v čase odania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Zdôraznil, že je dôležité skúmať nielen samotný moment, kedy exekučný súd rozhodoval o poverení, ale aj moment, kedy poverenie doručil príslušnému súdnemu exekútorovi. Rozhodnutie prvostupňového súdu považoval za vnútorne rozporné, pretože napriek tomu, že zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. Namietal, že súd v súvislosti s majetkovou ujmou analyzuje okolnosti, ktoré s vecou vôbec nesúvisia. Preto sú irelevantné úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania si navrhovateľ zvolil, o podstate a rozsahu podnikateľského rizika ako jej udržiavanie kontaktu súdneho exekútora.

V závere opakovane namietal, že súd bol povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o návrhu na prerušenie konania rozhodnúť.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Navrhovateľ sa vo veci samej domáhal majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že okresný súd v hore uvedených exekučných veciach nerozhodol v lehote 30 dní (podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku platného od 01. 09. 2005, podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku platného od 01. 12. 2006) o návrhu oprávneného na zmenu exekútora od doručenia návrhu.

Prvým odvolacím dôvodom, na ktorý poukázal navrhovateľ, bolo, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., teda účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Namietal, že okresný súd rozhodol v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti účastníkov konania, pričom z citovaného ustanovenia je zrejmé, že možnosť súdu konať v neprítomnosti účastníka je obmedzená splnením formálnej podmienky spočívajúcej v podaní žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi, preto súd nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Ak tak spravil, odňal tým žalobcovi právo konať pred súdom.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Odňatím možnosti konať pred súdom možno rozumieť postup súdu, ktorým znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť, a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. dáva súdu možnosť prejednať vec aj v neprítomnosti účastníka, resp. jeho zástupcu. Môže tak urobiť, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví a ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Občiansky súdny poriadok bližšie nekonkretizuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, ktorý bráni súdu vec prejednať v neprítomnosti účastníka. Takýto dôležitý dôvod, pre ktorý sa účastník nemôže zúčastniť pojednávania a žiada o jeho odročenie, sa musí vzhľadom na prekážku, ktorá mu v tom bráni vyznačovať nepredvídateľnosťou, závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov aspektom ospravedlniteľnosti. Pritom môže ísť nielen o udalosti majúce objektívnu povahu (nezávisle od vôle účastníka), ale aj okolnosti spôsobené samým účastníkom alebo ním inak zavinené, ak ich možno v danej situácii - najmä s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a na pomery účastníka - za dôležité.

Podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania

(§ 115 ods. 1 O. s. p.), a to tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom keď sa má pojednávanie konať. Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka (zástupcu), treba posudzovať vždy vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania právnej veci pred súdom je neodňateľným právom účastníka konania, a to v každom štádiu procesného postupu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon však bližšie nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni súdu prejednať vec v neprítomnosti účastníka.

Účastníci konania boli na pojednávanie vytyčené na deň 16. 07. 2014 riadne a včas písomne predvolaní. Navrhovateľovi bolo doručené predvolanie na pojednávanie dňa 09. 06. 2014, odporcovi taktiež.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. jedným z prejavu princípu arbitrárneho poriadku a princípu oficiality. Sporové konanie je ovplyvňované princípom dispozičným, ktorý predvída aktivitu účastníkov konania. Aj v prípade procesnej pasivity účastníkov konania je súd povinný uskutočniť konanie a rozhodnúť. V prípade, ak účastník konania však požiadala odročenie pojednávania, súd zväží dôležitosť dôvodov, pričom zároveň posúdi, či nejde zo strany účastníka konania o obštrukčnú žiadosť o odročenie pojednávania, ktoré by zbytočne predlžovalo prebiehajúce konanie.

Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník uvedie také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t. j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť, riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, a súčasne sú vážne (dôležité, ospravedlniteľné), ako z hľadísk objektívnych i subjektívnych (z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/122/2010).

Navrhovateľ doručil na Okresný súd Banská Bystrica dňa 11. 07. 2014 „návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“ z dôvodu námietky porušenia nestrannosti súdu, pretože podľa názoru navrhovateľa vo veci koná nie nestranný a zákonný sudca, a preto navrhol zrušiť nariadenie pojednávania až do konečného rozhodnutia o otázke nestrannosti a o otázke zákonného sudcu.

Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je v Občianskom súdnom poriadku garantované prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre zaujatosť (§ 14 a 16 O. s. p.). Okolnosť, že o veci napriek tomu rozhoduje sudca, ktorý mal byť podľa subjektívneho názoru účastníka konania z ďalšej účasti na jej prejednávaní a rozhodovaní vylúčený, je dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (v danom prípade sťažovateľky, ktorá podala námietku zaujatosti voči sudcom okresného súdu) a vylúčením označených sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby (v tomto prípade návrh na vylúčenie všetkých sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť) a rozhodnúť o ňom (pozri uznesenie Ústavného súdu SR I.ÚS 92/2013 - 9, zo dňa 13. 02. 2013).

O námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k.: 15NcC/193/2012-11 z 10. 10. 2012 tak, že z prejednávania a rozhodovania veci vylúčil iba sudcov, ktorí rozhodovali v konkrétnych exekučných veciach, ostatných sudcov Okresného súdu Brezno z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil. V rozhodovaných veciach zákonnú sudkyňu JUDr. Evu Cvengovú z rozhodovania a prejednania veci nevylúčil.

O nevylúčení konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodovania veci bolo riadne rozhodnuté nadriadeným súdom v zmysle § 16 ods. 1 O. s. p. Z tohto hľadiska poukaz navrhovateľa na skutočnosť ohľadne nedostatku nestrannosti sudcu nie je dôvodný.

Odvolací súd dodáva, že o ústavných sťažnostiach navrhovateľa vo vzťahu k námietke ohľadom zaujatosti sudcov okresného súdu rozhodol Ústavný súd SR v stovkách (tisíckach) rozhodnutí, ktorými

sťažnosti navrhovateľa odmietol, pričom zaujal principiálne názory napr. napr. sp. zn. I. ÚS 92/2013 z 13. februára 2013, sp. zn. I. ÚS 293/2013 z 29. mája 2013, sp. zn. II. ÚS 447/2013 z 12. septembra 2013, sp. zn. II. ÚS 460/2013 z 26. septembra 2013, sp. zn. III. ÚS 301/2013 z 2. júla 2013 či mutatis mutandis sp. zn. IV. ÚS 483/2013 z 15. augusta 2013, preto okresný súd dospel k správne názoru, že neexistuje dôvod na prerušenie konania ani podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pretože neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka majúca význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci.

Odvolací súd zdôrazňuje, že Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 24. júla 2013, č. IV. ÚS 466/2013-10 sťažnosti navrhovateľa v spojenom konaní odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovanie. Rozhodnutie sa vzťahovalo aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. 10. 2012, sp. zn.: 15 NcC/193/2012, v rámci ktorého rozhodoval aj v spojenej veci 15 NcC/208/2012.

Preto, ak prvostupňový súd o návrhu na prerušenie konania rozhodoval uznesením zo dňa 16. júla 2014, okrem vyššie uvedených správnych záverov prvostupňového súdu, neexistovali ani relevantné dôvody na prerušenie konania z dôvodu neúspechu navrhovateľa so sťažnosťami na Ústavnom súde Slovenskej republiky. Preto neobstojí ani námietka uvedená v závere odvolania, že súd o návrhu na prerušenie nerozhodol samostatne pred rozhodnutím vo veci samej, pretože, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní, tak urobil.

V uvedenom prípade nerešpektovanie požiadavky navrhovateľa na osobnú účasť právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní nie je možné považovať za nesprávnu aplikáciu ust. § 101 ods. 2 O. s. p. Rovnako nie je možné ani prihliadnuť ani na to, že navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Substancovať svoje skutkové tvrdenia je navrhovateľ povinný už v žalobe. Civilný proces sa uberá trendom koncentrácie civilného súdneho konania, a preto nie je možné uvažovať o degradácii zásady kontradiktórnosti, na ktorú poukazuje navrhovateľ. Navrhovateľ sám svojou neúčastou na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, zmaril svoju možnosť vlastným zavinením dôsledne uplatňovať svoje práva a chrániť svoje záujmy, pričom Občiansky súdny poriadok (§ 101 ods. 2 O. s. p.) umožňuje v rámci princípu arbitrárneho poriadku uskutočniť konanie tak, aby bolo vydané meritórne rozhodnutie i bez súčinnosti účastníkov. Z hľadiska okolností uvedeného konkrétneho prípadu nedošlo k porušeniu práva účastníkov na spravodlivý proces bez toho, aby bola zároveň narušená plynulosť priebehu súdneho konania. Prvostupňový súd vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutých dôkazov navrhovateľom, a to spismi exekučného súdu, kde navrhovateľ bol účastníkom tohto exekučného konania. Je teda zrejmé, že súd rozhodol na základe skutočností tvrdných navrhovateľom a na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania, ktoré navrhol navrhovateľ. Navrhovateľ a jeho právny zástupca boli včas na súdne pojednávanie predvolaní, ktorého sa nezúčastnili nie z objektívnych ospravedliteľných dôvodov, ale preto, že v dôsledku subjektívneho názoru nepovažovali svoju účasť na pojednávaní za potrebnú predpokladajúc, že ústavnej sťažnosti bude vyhovené, hoci vedeli, že v obdobnej veci už Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol a dokonca skoro pred rokom aj v tejto konkrétnej veci (veciach).

Pokiaľ v odvolaní navrhovateľ argumentuje, že súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka, súd len na vysvetlenie veci doplnil nedôvodnosť návrhu vo vzťahu k argumentom navrhovateľa. Pretože nebol zistený základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, a to porušenie právnej povinnosti súdom ani nesprávny úradný postup, súd sa bližšie škodou ani nemusel zaoberať.

Odvolací súd poukazuje na to, že prvostupňový súd vec správne právne posúdil, na súdený prípad správne aplikoval príslušné ustanovenia zák. č. 514/2003 Z. z., pričom po vykonaní dôkazu oboznámením sa s predmetnými exekučnými spismi dospel k záveru, že nedošlo k namietanému nesprávne úradnému postupu, a zo strany navrhovateľa bol návrh podaný bezdôvodne. V konaní bolo preukázané, že súd pri rozhodovaní o zmene exekútora žiadnu lehotu neporušil. V súlade s ústavným súdom odvolací súd navyše konštatuje, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie úkonu súdu (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.

IV. ÚS/606/2012 zo dňa 14.12.2012 alebo sp. zn. II. ÚS/245/2013 zo dňa 25.04.2013). Krajský súd k argumentácii navrhovateľa dodáva, že ani prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nemožno posudzovať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré v danej veci mali vplyv na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora.

Je správny záver prvostupňového súdu v tom, že v konaniach, ktoré sa začali do
31. 08. 2005 nebola ustanovená lehota, v ktorej by súd bol povinný rozhodnúť o žiadosti o
zmenu súdneho exekútora.

Okresný súd správne uviedol, že je nutné preukázať základné predpoklady vzniku zodpovednosti na náhradu škody. Pretože nebolo preukázané porušenie povinnosti, návrh zamietol. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (t. j. nesprávny úradný postup exekučného súdu), v súlade so zásadou hospodárnosti konania nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku osobitne zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy. Táto skutočnosť preto v žiadnom prípade nespôsobuje navrhovateľom tvrdenú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

Pokiaľ navrhovateľ namieta, že súd sa dopustil viacerých omylov ohľadom namietaných lehôt, odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ vznáša námietku bez bližšej vecnej argumentácie v čom tento omyl spočíva. Okresný súd dostatočne určite v tomto smere svoje rozhodnutie odôvodnil.

K námietke navrhovateľa, že súd mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, odvolací súd uvádza, že predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 114 ods. 5 a podľa § 153b ods. 1 O. s. p. sú rozdielne. V prvom prípade sa nevyžaduje nariadenie pojednávania. Navrhovateľ si v odvolaní protirečí, keď na jednej strane namieta, že súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a na druhej strane sa domáha vydania rozsudku pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., ktoré predpokladá nariadenie pojednávania. V oboch prípadoch zákon takto dovoľuje súdu pri splnení podmienok takto postupovať, neukladá mu však takúto povinnosť („...súd môže rozhodnúť..“).

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že sa neuskutočnilo ústne pojednávanie, odvolací súd zistiac z obsahu spisu konštatuje, že pojednávanie sa uskutočnilo, pričom v odvolaní navrhovateľ si odporuje, keďže tvrdí, že súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol úspešný odporca, náhradu trov odvolacieho konania nenavrhol nahraďiť, preto mu ich súd nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.